

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 04 Temmuz 2022
Sayı : 3588

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 05/07/2022 10:24
Sayı: E-120.10-1044643

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde 19 maden işletmesinde uygulanan siyanürle altın ayrıştırma işleminin uzunca yıllar devam etmesi, ekosistemimizi tehdit etmektedir. Avrupa Parlamentosu'nun tavsiye niteliğindeki kararı ile yasaklanmasına karşın, Türkiye'de birçok noktada faaliyet gösteren altın madenlerinin siyanür liç havuzlarının kapasite artışlarına izin verilmektedir. Son olarak Erzincan İliç İlçesi bulunan Çöpler Altın Madeni ikinci kez kapasite artırımını izni alarak siyanür havuzunu 3 kat büyötmeyi hedeflenmektedir. 200 futbol sahası büyüklüğündeki siyanür havuzu ile bölgede yaşanacak bir felakete davetiye çıkartılmaktadır. Ülkemizde doğal hayatı tehdit eden siyanürle ayrıştırma yönetiminin yarattığı sorunların araştırılması, yapılan kapasite artışlarının oluşturabileceği çevre felaketlerinin önüne geçilmesi, gerekli önlemlerin alınması için Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddesi uyarınca Meclis Araştırması Açılmasını Arz Ederiz.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş mv.

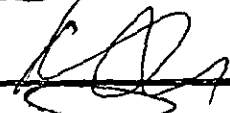
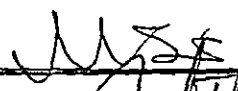
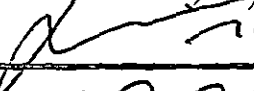
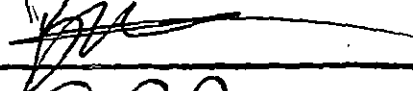
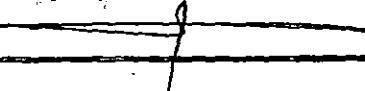
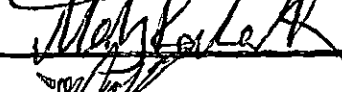
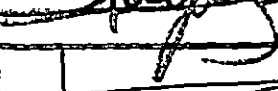
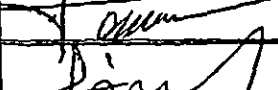
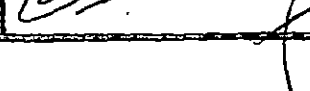
Utku Gökörözen
Eskişehir mv.

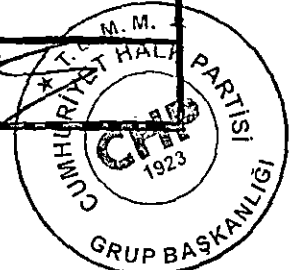
Dr. Jale Nur SÜLLÜ

CHP Eskişehir Milletvekili

3588... Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
SİBEL İTDEMİR	İstanbul	
Nerlihan Hacıoğlu	Samsun	
Emine Gülizar Enecan	İstanbul	
Mürşeyyan Ezerem	Adana	
Nurhayat Altın Karadağlı	Bursa	
Alpay Antmen	Mern	
Metin İLTAN	Kırşehir	
Mehmet ALBAN	Mugla mv.	
Burak Erbay	Mugla	
Orhan Sumer	Adana	
Burhanettin DÜCÜZ	Adana	
Tacettin Bayır	İzmir	
Suter Şahin	Hatay	
Mahir POLAT	İzmir	
Ömer Fethi Güler	Uşak	
Ali Keven	402 647	
Aziz AYDINLIK	Sonlurfa	
Ganme TAŞCIER	Ankara	
Nozar Cihangir İSLAM	İstanbul	
Orhan Sarıbal	Bursa mv.	

Madencilik sürecinde kayaktan elde edilen cevherin siyanürlendikten ve içindeki altın ayrıştırıldıktan sonra geriye kalan atıkların su ile arındırılarak atık havuzunda tekrar kullanılmak üzere tutulması yöntemi, başta su kaynakları olmak üzere doğal yaşamı tehdit etmektedir. Siyanür zehirli bir madde olmasının yanı sıra, açık alanda kullanılması, doğada bulunan arseniği aktifleştirerek canlı varlığı için tehdit oluşturmaktadır. Ayrıca madenlerin atık havuzlarında yaşanan teknik sorunlar ve sızıntı nedeniyle dünyanın birçok ülkesinde facialar yaşanmıştır. Özellikle Romanya'da 120 bin ton siyanürün Tuna Nehri'ne sızması sonucu çok sayıda canlı ölmüş, ciddi boyutlarda çevre kirliliği yaşanmıştır. Ülkemizde Mayıs 2011'de Kütahya'da Eti Gümüş A.Ş.'ye ait gümüş madeni tesisindeki atık barajının çökmesi ve Kasım 2021'de Giresun'da bir madenin atık havuzunun patlamasıyla tonlarca kimyasal atığın çevreye yayıldığını tespit edilmiştir. Avrupa Birliği, Romanya'da yaşanan facianın ardından Maden Atığı Yönergesi ve Su Çerçeve Yönergesi'ni yayınlamıştır. Yönerge, maden kaynaklarının çıkarılması, işlenmesi ve depolanmasından kaynaklanan kirliliğin belli kurallara uygun olarak yönetilmesi, üye ülkelerin halk sağlığını ve çevreyi etkileyecek riskleri kısıtlayacak önlemlerin alınmasını kapsamaktadır. Maden Atığı Yönergesi, cevher atığı havuzlarında ve atık sularda siyanür miktarlarını kısıtlayıcı önlemler getirmektedir.

Yaşanan çevre felaketlerine ve bilimsel gerçeklere rağmen ülkemizde kullanılan siyanürle liç yöntemi, tehdit olmaya devam etmektedir. Erzincan'ın İliç ilçesi Çöpler Köyü'nde yer alan Türkiye'nin ikinci en büyük altın madeni olan Çöpler Altın Madeni'nin atıkları, Fırat Nehri'ni besleyen Karasu'nun yanındaki 200 futbol sahası büyüklüğünde bir siyanür havuzunda biriktirilmektedir. Ekim 2021'de onaylanan ÇED raporu ile ikinci kez kapasite artırımı izni alan şirket bu havuzu 3 kat büyötmeyi hedeflemektedir. Bu artırımla sülfürik asit kullanımının, yıllık 9 bin tondan 122 bin tona, siyanür kullanımının ise yıllık 7 binden 11 bin tona çıkartılması planlanmaktadır. Uzmanlar, havuzda biriken asitli ve siyanürlü suyun havaya buharlaştırılarak azaltıldığını iddia etmektedir. Gerçekleşecek artış ile 19 yıl boyunca kullanılacak toplam zehirli kimyasal madde miktarı, 1 milyon 720 bin ton olarak belirtilmektedir. 19 yılda 8455 tanker dolusu konsantre Sülfürik Asit, 390 tanker dolusu Nitrik asit. Bu asidi söndürmek içinde 4655 kamyon dolusu Sodyum Hidroksitin kullanılacağı bölgede oluşacak sızıntı ve teknik arızanın ülkemizin yaşayabileceği en büyük çevre felaketlerinden biri olacağı öngörülmektedir. Uzmanlar ayrıca yaşanabilecek en küçük sızıntıda Fırat Nehri'ndeki ve barajlardaki suyun yıllar boyu kullanılmayacak hale geleceğini ve tarımsal üretimin sona ereceğini öngörmektedir.

Tüm teknik veriler, uzman görüşleri ve yaşanan maden kazaları, siyanürle liç yönteminin önemli bir ekolojik tehdit ve biyoçeşitlilik üzerinde geri dönüşümsüz etkilerini

olduğunu ortaya koymaktadır. Ülkemizde bu yöntemle ayrıştırma yapan madenlerin yarattığı tahribatın ve tehlikelerin tespit edilmesi, Erzincan İliç Çöpler Altın Madeni'nde gerçekleştirilmek istenilen artışın doğal yaşama, insan sağlığına etkilerinin önlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

